

organizator

niebanalnie
giełdzie

**Pieniądze
nie rosną na drzewach -
podstawy inwestowania**

Czas przeznaczony na realizację scenariusza:

45 minut

Grupa docelowa:

- uczniowie klas 7 – 8 szkół podstawowych

Przedmiot nauczania:

- Zajęcia z wychowawcą, doradztwo zawodowe

Cel główny lekcji:

- kształtowanie u uczniów postaw przedsiębiorczych,
- zapoznanie uczniów z różnymi formami inwestowania pieniędzy.

Cel szczegółowy:

- uczeń umie wyjaśnić podstawowe pojęcia ekonomiczne typu: oszczędzanie, inwestowanie, rynek finansowy, instrument finansowy, akcje, obligacje, opcje, kontrakty terminowe, hossa, bessa, itp.,
- uczeń rozumie podstawowe mechanizmy funkcjonujące na rynku kapitałowym,
- uczeń rozróżnia poszczególne instrumenty finansowe,
- uczeń zna przysłowia i cytaty o pieniądzu,
- uczeń umie pracować w grupie i skutecznie komunikować się,
- uczeń doskonali umiejętność posługiwania się aplikacjami zainstalowanymi w telefonie komórkowym (kody QR, kahoot),
- uczeń postrzega smartfon jako narzędzie kreatywności i odkrywania wiedzy,
- uczeń ćwiczy myślenie logiczne, wyciąga wnioski, analizuje dane.

Metody pracy:

- metoda praktycznych działań, praca z materiałem źródłowym wizualnym (film), burza mózgów, pogadanka, praca indywidualna, praca grupowa, gry dydaktyczne.

Formy pracy:

- materiał źródłowy wizualny: film, karty pracy dla uczniów z kodami QR, smartfony z zainstalowanymi aplikacjami: scanner kodów QR i kahoot, komputer z dostępem do internetu, rzutnik.

Przebieg lekcji:

Faza wprowadzająca

1. Powitanie, przedstawienie celu zajęć – 5 minut.

Nauczyciel przedstawia uczniom krótko cel zajęć. Następnie losowo rozdaje uczniom karteczki z walutą unijną, ponumerowane od 1 do 5. Uczniowie dzielą się na grupy 3-5 osobowe i wybierają lidera. Uczniowie zajmują miejsca przy stoliku z odpowiadającym numerem na karteczce.

(Stoliki ustawione są tak, aby uczniowie mogli pracować w grupach. Na każdym stoliku leży duża waluta unijna z numerem grupy.)

Każdy zespół powinien mieć telefon komórkowy z pobraną aplikacją do skanowania kodów QR. Wszystkie grupy mają te same zadania do wykonania. Liczy się czas wykonania zadania, który jest odpowiednio punktowany (5 pkt dla najszybszej grupy, a potem odpowiednio o jeden pkt mniej). Punktacja zapisywana jest w miejscu widocznym dla wszystkich.

2. Wprowadzenie do tematu – 8 minut.

Zajęcia rozpoczynamy od wyszukania w sali kodów QR i ułożenia hasła nawiązującego do tematu zajęć:

GIEŁDA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH DAJE NAM WIELE MOŻLIWOŚCI INWESTOWANIA

W tym celu należy wydrukować przygotowane wcześniej kody QR i przykleić (np. na dwustronnej taśmie) w różnych miejscach sali. Na kodach ukryty jest jeden wyraz z hasła. (załącznik nr 1)

Jeden uczeń z każdego zespołu szuka ukrytych kodów. Po każdym odnalezieniu skanuje je.

Uczniowie zapisują na kartce każdy wyraz, układają w odpowiedniej kolejności, tworząc hasło.

Uwaga: Można zmieniać osoby „z telefonem” po każdym odnalezionym kodzie.

Faza realizacyjna

3. Praca z filmem: Giełda. Podstawowe pojęcia ekonomiczne – 12 minut.

Nauczyciel wyświetla na rzutniku wybrane fragmenty filmów edukacyjnych z cyklu „Mam zielone pojęcie o giełdzie” dostępnych na stronie <https://wizytyszkolnegpw.pl/nog-materialy-online>.

Po projekcji uczniowie pracują w grupach i uzupełniają przygotowaną tabelę. Wygrywa grupa, która najlepiej uzupełniła tabelę. (załącznik nr 2).

Prawidłowe odpowiedzi:

1	Jak nazywa się instytucja mająca na celu zapewnienie w Polsce możliwość obrotu giełdowego papierami wartościowymi?	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie	2 pkt
2	Co to jest giełda? Podaj min. 2 typy	miejsce handlu papierami wartościowymi; giełda kwiatowa, warzywna, samochodowa, komputerowa	3 pkt
3	Jakie typy papierów wartościowych zostały wymienione w filmie?	akcje i obligacje	2 pkt
4	Jak nazywa się pośrednik między inwestorem a sprzedającym?	biuro maklerskie, makler	1 pkt
5	Co oznacza pojęcie „hossa” i jakie zwierzę go symbolizuje?	wzrost cen akcji, byk	2 pkt
6	Jaki trend na giełdzie określa się mianem „czasu niedźwiedzia” i co on oznacza?	bessa – spadek cen akcji na giełdzie	2 pkt

4. Burza mózgów – 6 minut.

Uczniowie w formie burzy mózgów próbują określić pojęcia: „oszczędzanie” i „inwestowanie”. Nauczyciel jako podsumowanie pokazuje uczniom na rzutniku wyjaśnienie tych pojęć. (załącznik nr 3 i załącznik nr 4)

Nauczyciel zwraca uwagę na fakt, że „aby inwestować, trzeba najpierw oszczędzić”; jeżeli natomiast chodzi o aspekt czasu to w obu przypadkach rezygnujemy z konsumpcji dzisiaj na rzecz konsumpcji w przyszłości.

Nauczyciel zwraca uwagę uczniów na fakt, że bezpieczne inwestowanie wymaga wiedzy na temat rynku finansowego. W formie krótkiej pogadanki przedstawia pojęcie rynku finansowego jako miejsca, na którym dokonywane są transakcje instrumentami finansowymi. Wyjaśnia, że instrument finansowy to prawo majątkowe, czyli przysługujące nabywcy instrumentu uprawnienie do realizacji jakichś korzyści majątkowych. Wymienia przykładowe instrumenty finansowe: akcje, obligacje, instrumenty pochodne (kontrakty terminowe i opcje).

5. Quiz wiedzy o instrumentach finansowych – 6 minut.

Uczniowie pracują w grupach, z których każda otrzymuje to samo polecenie. Zadanie zostało ukryte w kodach QR, poszczególne hasła do odgadnięcia są inne dla każdej grupy. Uczniowie mogą posługiwać się Internetem w smartfonie.

Czy znasz instrumenty finansowe? Czy znasz podstawowe pojęcia związane z rynkiem kapitałowym, instrumentami finansowymi i inwestycjami? Podaj właściwe rozwiązanie. (załącznik 5)

Prawidłowe odpowiedzi:

GRUPA 1	
AKCJA	Papier wartościowy potwierdzający, że jej posiadacz jest właścicielem części majątku spółki akcyjnej.
JEDNOSTKI INDEKSOWE	To papiery wartościowe, których cena odzwierciedla zmiany wartości danego indeksu.
INWESTYCJA	Zaangażowanie środków pieniężnych w przedsięwzięcie (najczęściej gospodarcze) w celu zwiększenia stanu majątku.
WIG20	Indeks giełdowy 20 największych spółek akcyjnych notowanych na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.
GRUPA 2	
OBLIGACJA	Papier wartościowy, za pośrednictwem którego podmiot, który je emituje zaciąga pożyczkę.
WARRANT	Rodzaj bonu subskrypcyjnego, który uprawnia posiadacza papierów wartościowych do zakupu akcji lub obligacji z nowej emisji z dyskontem.
INSTRUMENTY FINANSOWE	Kontrakt, w wyniku którego u jednej z jego stron powstają aktywa finansowe, a u drugiej zobowiązania finansowe lub instrumenty kapitałowe.
WIG MEDIA	Indeks spółek należących do branży medialnej.
GRUPA 3	
PRAWO POBORU	Prawo pierwszeństwa nabycia akcji nowej emisji przysługujące dotychczasowym akcjonariuszom.
KONTRAKT TERMINOWY	To umowa między dwiema stronami, z których jedna zobowiązuje się do kupna, a druga do sprzedaży w określonym terminie w przyszłości i po ustalonej cenie, określonej ilości instrumentu bazowego lub dokonania równoważnego rozliczenia pieniężnego.
KRYPTOWALUTA	Wirtualna moneta, rozproszony system księgowy bazujący na kryptografii, przechowujący informację o stanie posiadania w umownych jednostkach.
RYNEK FINANSOWY	Rynek, na którym handluje się instrumentami finansowymi.

GRUPA 4	
CERTYFIKAT INWESTYCYJNY	Papier wartościowy emitowany przez zamknięte lub mieszane fundusze inwestycyjne.
OPCJE	To instrumenty pochodne, których wystawca zobowiązuje się do pokrycia różnicy między z góry ustaloną ceną wykonania a ceną rozliczeniową instrumentu bazowego w terminie wygaśnięcia. Z drugiej strony nabywca posiada prawo do żądania od wystawcy opcji określonej powyżej kwoty pieniężnej.
DŹWIGNIA FINANSOWA	Bezpośredni wpływ struktury kapitału na efektywność wykorzystania kapitałów własnych mierzona wskaźnikiem rentowności kapitału własnego.
ZLECENIE GIEŁDOWE	Określone polecenie przeprowadzenia odpowiedniej transakcji zakupu lub sprzedaży papierów wartościowych w czasie trwania sesji giełdowej.

6. Quiz znajomości przysłów i cytatów o pieniądzech - 5 minut.

Nauczyciel proponuje uczniom kolejną grę – zabawę z wykorzystaniem aplikacji kahoot: [Przysłowia i cytaty o pieniądzech](#). Obrazy są wyświetlane na rzutniku. Każda grupa udziela odpowiedzi na swoich smartfonach. System punktuje odpowiedzi, czas i zestawia wyniki końcowe. Nauczyciel powinien mieć własne konto na stronie internetowej:

<https://kahoot.com/welcomeback/>

Quiz znajomości przysłów i cytatów o pieniądzech znajduje się w załączniku nr 6.

Prawidłowe odpowiedzi:

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
A	B	C	B	B	D	A

Faza podsumowująca

7. Podsumowanie zajęć i ewaluacja – 3 minuty.

Uczniowie przyczepiają na tablicy swoje karteczki z walutą unijną (wykorzystane do podziału na grupy), dorysowując na nich uśmiech, bądź grymas. W ten sposób wyrażają swoje zdanie na temat przebiegu zajęć i poruszonej tematyki. Nauczyciel dokonuje krótkiego podsumowania zajęć.

Bibliografia i wykorzystane źródła:

- ▶ Giełda Papierów Wartościowych i rynek kapitałowy, pod red. Mirosława Kachniewskiego, Bartosza Majewskiego, Przemysława Wasilewskiego, wyd. Fundacja Edukacji i Rynku Kapitałowego, Warszawa 2008
- ▶ Iwuć Marcin: 324 cytaty o pieniądzech – od Czytelników bloga „Finanse bardzo osobiste”, 2017
- ▶ Kierkowski Michał: Scenariusze lekcji z zakresu rynku finansowego dla szkół ponadgimnazjalnych. Podstawy wiedzy o inwestowaniu, wyd. Komisja Nadzoru Finansowego, Warszawa 2015
- ▶ Wiśniewski Tomasz, Zembik Łukasz: Poradnik początkującego inwestora. Inwestuj inteligentnie, wyd. Dom Maklerski TMS Brokers S.A, Warszawa 2014
- ▶ Ziębiec Jarosław: Zasady obrotu giełdowego. Przewodnik dla inwestorów, wyd. Giełda Papierów Wartościowych, Warszawa 2009
- ▶ <https://wizytyszkolnegpw.pl/nog-materialy-online>

Załącznik 1 - Hasło zajęć

Załącznik 2 - pytania do filmu: Giełda. Podstawowe pojęcia ekonomiczne.

1	Jak nazywa się instytucja mająca na celu zapewnienie w Polsce możliwość obrotu giełdowego papierami wartościowymi?		2 pkt
2	Co to jest giełda? Podaj min. 2 typy		3 pkt
3	Jakie typy papierów wartościowych zostały wymienione w filmie?		2 pkt
4	Jak nazywa się pośrednik między inwestorem a sprzedającym?		1 pkt
5	Co oznacza pojęcie „hossa” i jakie zwierzę go symbolizuje?		2 pkt
6	Jaki trend na giełdzie określa się mianem „czasu niedźwiedzia” i co on oznacza?		2 pkt
1	Jak nazywa się instytucja mająca na celu zapewnienie w Polsce możliwość obrotu giełdowego papierami wartościowymi?		2 pkt
2	Co to jest giełda? Podaj min. 2 typy		3 pkt
3	Jakie typy papierów wartościowych zostały wymienione w filmie?		2 pkt
4	Jak nazywa się pośrednik między inwestorem a sprzedającym?		1 pkt
5	Co oznacza pojęcie „hossa” i jakie zwierzę go symbolizuje?		2 pkt
6	Jaki trend na giełdzie określa się mianem „czasu niedźwiedzia” i co on oznacza?		2 pkt

OSZCZĘDZANIE

Rozsądne wydawanie pieniędzy.
(w tym sensie - ktoś jest OSZCZĘDNY)

Rezygnacja z części konsumpcji dzisiaj na rzecz konsumpcji w przyszłości.

Ochrona czegoś, co posiadamy.
(zabezpieczenie „na czarną godzinę”)

INWESTOWANIE

Przeznaczenie części naszych środków na obarczone ryzykiem przedsięwzięcie, które może w przyszłości przynieść zysk większy niż te środki.

Załącznik 5 - quiz wiedzy o instrumentach finansowych

GRUPA 1

Załącznik 5 - quiz wiedzy o instrumentach finansowych

GRUPA 2

Załącznik 5 - quiz wiedzy o instrumentach finansowych

GRUPA 3

Załącznik 5 - quiz wiedzy o instrumentach finansowych

GRUPA 4

Załącznik 5 - przysłowia i cytaty o pieniądzu

1. Pecunia non olet. Oznacza: Pieniądz nie śmierdzi. Pieniądze to nie wszystko. Pieniądze leżą na ulicy. Pieniądze rosną na drzewach. 2. Ziarnko do ziarnka, a będzie chleb. a zbierze się miarka. a coś urośnie. wydziobią wrony. 3. Oszczędnością i pracą nic nie osiągniemy. marnujemy nasz czas. ludzie się bogacą. żyjemy dzień po dniu. 4. Grosz do grosza, aż zbierze się góra grosza. a będzie kokosza. powstanie stos. najlepszy sposób na oszczędzanie. 5. Jeśli nie chcesz mojej zguby, krokodyla daj mi luby. daj mi banknot, ale gruby. weź mnie na Mazury. uratuj mnie. 6. W życiu pewne są tylko miłość i nienawiść. bogactwa tego świata. lato i zima. śmierć i podatki. 7. Pieniądze szczęścia nie dają, ... ale lepiej płakać w porsche niż w autobusie. ale jak je masz, to podziel się nimi z innymi. ale lepiej je mieć. ale trzeba założyć rachunek inwestycyjny.	1. Pecunia non olet. Oznacza: Pieniądz nie śmierdzi. Pieniądze to nie wszystko. Pieniądze leżą na ulicy. Pieniądze rosną na drzewach. 2. Ziarnko do ziarnka, a będzie chleb. a zbierze się miarka. a coś urośnie. wydziobią wrony. 3. Oszczędnością i pracą nic nie osiągniemy. marnujemy nasz czas. ludzie się bogacą. żyjemy dzień po dniu. 4. Grosz do grosza, aż zbierze się góra grosza. a będzie kokosza. powstanie stos. najlepszy sposób na oszczędzanie. 5. Jeśli nie chcesz mojej zguby, krokodyla daj mi luby. daj mi banknot, ale gruby. weź mnie na Mazury. uratuj mnie. 6. W życiu pewne są tylko miłość i nienawiść. bogactwa tego świata. lato i zima. śmierć i podatki. 7. Pieniądze szczęścia nie dają, ... ale lepiej płakać w porsche niż w autobusie. ale jak je masz, to podziel się nimi z innymi. ale lepiej je mieć. ale trzeba założyć rachunek inwestycyjny.